



Pedagogische begeleidingsdienst

Huis van het GO!

Willebroekkaai 36

1000 Brussel



SERVICE-

DOCUMENT

TWEEDE GRAAD

SECUNDAIR

ONDERWIJS

MINIMALE MATERIËLE VEREISTEN

DUBBELE FINALITEIT

EERSTE EN TWEEDE LEERJAAR
(3^{de} en 4^{de} jaar)

DOCUMENTNUMMER
2DA/MMV

Versiedatum
31/01/2025

Inhoudstafel

Inleiding	4
Generieke materiële vereisten	5
Minimale materiële vereisten basisvorming (op basis van sleutelcompetenties)	6
SC1: Competenties op het vlak van lichamelijk, geestelijk en emotioneel bewustzijn/gezondheid	6
SC2: Competenties in het Nederlands	6
SC3: Competenties in andere talen	7
SC4: Digitale competenties en mediawijsheid	7
SC5: Sociaal-relatieve competenties	7
SC6: Competenties inzake wiskunde, exacte wetenschappen en technologie	7
SC7: Burgerschapscompetenties met inbegrip van competenties inzake samenleven	9
SC8: Competenties met betrekking tot historisch bewustzijn	9
SC9: Competenties met betrekking tot ruimtelijk bewustzijn	9
SC13: Leercompetenties met inbegrip van onderzoekscompetenties, innovatiedenken, creativiteit, probleemoplossend en kritisch denken, systeemdenken, informatieverwerking en samenwerken	9
SC15: Ontwikkeling van initiatief, ambitie, ondernemingszin en loopbaancompetenties	9
SC16: Cultureel bewustzijn en culturele expressie	9
Minimale materiële vereisten specifiek gedeelte (op basis van (onderdelen van) wetenschapsdomeinen)	12
Wetenschapsdomein 01: Algemene doorstroomcompetenties	12
Wetenschapsdomein 02: Moderne talen	12
Wetenschapsdomein 03: Klassieke talen	13
Wetenschapsdomein 04: Kunst en cultuur	13
Wetenschapsdomein 05: Filosofie	13
Wetenschapsdomein 06: Wiskunde	13
Wetenschapsdomein 07: Informaticawetenschappen	13
Wetenschapsdomein 08: Biologie	13
Wetenschapsdomein 09: Chemie	14
Wetenschapsdomein 10: Aardwetenschappen	14
Wetenschapsdomein 11: Fysica	15
Wetenschapsdomein 12: STEM	15
Wetenschapsdomein 13: Bewegingswetenschappen	16
Wetenschapsdomein 14: Gedragwetenschappen	16
Wetenschapsdomein 15: Sociale wetenschappen	16
Wetenschapsdomein 16: Economie	16
Minimale materiële vereisten specifiek gedeelte (op basis van BK-doelen)	17
Architecturale en beeldende vorming	17
Bakkerijtechnieken	18
Bedrijf en organisatie	19
Beeldende en audiovisuele kunsten	20
Binnenvaarttechnieken	21
Biotechnieken	22
Bouwtechnieken	23
Creatie en mode	24
Elektromechanische technieken	25
Elektrotechnieken	28
Fotografie	29
Grafische technieken	30
Horeca	31

Houttechnieken	32
Maatschappij en welzijn	33
Maritieme technieken dek	34
Maritieme technieken motoren	35
Mechanische technieken	36
Plant-, dier- en milieutechnieken	37
Slagerijtechnieken	38
Sport	39
Taal en communicatie	40
Toerisme	41
Topsport	42
Voertuigtechnieken	43
Wellness en lifestyle	44

Inleiding

Om de leerplandoelen op een kwaliteitsvolle manier te kunnen realiseren, hebben lerarenteams nood aan ondersteunend pedagogisch didactisch materiaal. De minimale materiële vereisten voor het realiseren van de cesuurdoelen en de BK-doelen in de tweede graad dubbele finaliteit, sommen we hieronder per (onderdeel van een) wetenschapsdomein (voor de cesuurdoelen) en per studierichting (voor de BK-doelen) op. In de GO! Navigator worden deze minimale materiële vereisten verder geconcretiseerd.

Om de cesuurdoelen en de BK-doelen van de tweede graad dubbele finaliteit te realiseren dient de school minimaal de hierna beschreven infrastructuur, materiële en didactische uitrusting ter beschikking te stellen. Deze dienen te beantwoorden aan de reglementaire eisen op het vlak van veiligheid, gezondheid, hygiëne, ergonomie en milieu.

De school wordt daarbij geadviseerd om de grootte van de klasgroepen af te stemmen op de beschikbare ruimte en infrastructuur.

Inzake veiligheid is de volgende wetgeving van toepassing:

- Codex;
- ARAB;
- AREI;
- Vlarem.

Deze wetgeving bevat de technische voorschriften die in acht moeten genomen worden met betrekking tot:

- de uitrusting en inrichting van lokalen;
- de aankoop en het gebruik van toestellen, materialen en gereedschappen.

Zij schrijven voor dat:

- duidelijke Nederlandstalige handleidingen en een technisch dossier aanwezig moeten zijn;
- alle gebruikers de werkinstructies en onderhoudsvoorschriften dienen te kennen en correct kunnen toepassen;
- de collectieve veiligheidsvoorschriften nooit mogen gemanipuleerd worden;
- de persoonlijke beschermingsmiddelen aanwezig moeten zijn en gedragen worden, daar waar de wetgeving het vereist.

Generieke materiële vereisten

De school garandeert de aanwezigheid van onderstaande zaken:

- Internetvoorziening in alle (vak)lokalen en andere noodzakelijke ruimtes (bv. sporthal)
- Voldoende beschikbare laptops/pc's/tablets met toegang tot digitale media voorzien van volgende software: tekstverwerking, presentatiesoftware en rekenblad
- Uit te lenen digitale randapparatuur (zoals luidsprekers, DVD-speler, multimediateleprojector, projectiescherm, beamer, opnameapparatuur, digitale camera, ...)
- Minstens één, en in de mate van het mogelijke meerdere lokaal(en)/ruimtes dat/die voldoende verduisterd kan/kunnen worden in functie van kwaliteitsvolle projectie
- Toegang tot een printer/scanner/kopieermachine
- Bij voorkeur, en in de mate van het mogelijke, gemakkelijk verplaatsbaar en beschikbaar meubilair
- Gescheiden afvalcontainers voor een correct afvalbeheer en een correct sortering van afvalresten
- Voldoende en ecologisch verantwoord reinigingsmateriaal
- Voldoende opslagruimte/opbergkasten voor specifieke, didactische materialen

Minimale materiële vereisten basisvorming (op basis van sleutelcompetenties)

SC1: Competenties op het vlak van lichamelijk, geestelijk en emotioneel bewustzijn/gezondheid

- Toegang tot:
- Een (overdekte) kwaliteitsvolle, goed onderhouden sportlocatie/infrastructuur met voldoende grote afmetingen die voldoen aan de noden van de sportcontext die de school wenst in te richten en met de nodige aandacht voor verluchting, verwarming en hygiëne
- EHBO-materiaal
- In de binnenruimte wordt er voldoende plaats voorzien om toestellen weg te bergen
- Voldoende grote, afzonderlijke kleedruimtes voor jongens en meisjes met de mogelijkheid om zich te verfrissen
- Vast materiaal (zoals sportramen en/of wandrek, rekstokken en/of balken en/of trapezoiden, doelen zoals basketbaldoelen (binnen en/of buiten), ...)
- Voldoende los materiaal (zoals plinten, bok, springplank, valmatten (landingsmatten), lange mat, kleine antislipmat, Zweedse bank, hoogspringstaanders, doelen (bv. minivoetbaldoelen, volleybalinstallatie, badminton- of tennisinstallatie, ...), opbergmateriaal (ballenwagen, ...), ...)
- Voldoende klein materiaal (zoals verschillende soorten ballen voor de verschillende balsporten, foamballen, medecinballen, tennisballen, badmintonracket + shuttle of tennismateriaal, toversnoeren (elastische springlijn), springtouwen, verkeerskegels en/of markeringsschaaltjes, partijvestjes, ...)
- Ander klein materiaal: meetlint en chronometer

SC2: Competenties in het Nederlands

- Een aantal referentiewerken
- (digitale) woordenboeken
- (Digitale) woordenlijsten
- Toegang tot een bibliotheekcollectie, eventueel extern, met een variatie aan boeken en een verscheidenheid aan tekstsoorten: (al dan niet digitale) boeken, tijdschriften, comics, spelletjes, liedjes, ...

SC3: Competenties in andere talen

- Een aantal referentiewerken
- (digitale) woordenboeken
- (Digitale) woordenlijsten
- Toegang tot een bibliotheekcollectie, eventueel extern, met een variatie aan boeken en een verscheidenheid aan tekstsoorten: (al dan niet digitale) boeken, tijdschriften, comics, spelletjes, liedjes, , ...

SC4: Digitale competenties en mediawijsheid

Voor het realiseren van deze leerplandoelen zijn enkel de generieke minimale materiële vereisten van toepassing.

SC5: Sociaal-relatieve competenties

Voor het realiseren van deze leerplandoelen zijn enkel de generieke minimale materiële vereisten van toepassing.

SC6: Competenties inzake wiskunde, exacte wetenschappen en technologie

Wiskunde

- Voldoende laptops met wiskundesoftware, i.h.b. meetkundesoftware en statistische software
-

Wetenschappen: infrastructuur

Labo Natuurwetenschappen

- Werktafels voor leerlingen voorzien van elektriciteit
- Eén werktafel voorzien van water en elektriciteit met noodstop in functie van demonstratieproeven
- Digitale projector
- Computers of laptops met internetverbinding en met toegang tot simulaties en applets
- Voorzieningen voor de opslag van de nodige chemicaliën conform de wetgeving (compartimentering, lekbakken, ventilatie) bij voorkeur in een afgesloten lokaal
- PBM's zoals labojassen, handschoenen, veiligheidsbrillen
- EHBO materiaal
- Reddingsmiddelen zoals blusdeken, blustoestel, oogwasfles
- De nodige signalisatie
- Voorzieningen voor correct afvalbeheer met inbegrip van chemicaliën en glaswerk
- Minstens één afwas- en uitgietsbak voorzien van koud en warm water

Labo Chemie

- Werktafels voor leerlingen voorzien van water, gas en elektriciteit
- Eén werktafel voorzien van water, gas en elektriciteit met noodstop in functie van demonstratieproeven
- Digitale projector
- Computers of laptops met internetverbinding en met toegang tot simulaties en applets
- Voorzieningen voor correct afvalbeheer met inbegrip van chemicaliën en glaswerk

- Minstens één afwas- en uitgietsbak voorzien van koud en warm water
- Trekkast(en)
- Veiligheidskasten voor de opslag van de nodige chemicaliën conform de wetgeving (compartimentering, lekbakken, ventilatie...) bij voorkeur in een apart afgesloten lokaal [\[1\]](#)
- (Vonkvrije) koelkast (indien opslag van licht ontvlambare stoffen)
- PBM's zoals labojassen, handschoenen, veiligheidsbrillen
- EHBO materiaal
- Reddingsmiddelen: blusdeken, blustoestel, nood- en oogdouche of oogwasfles,
- De nodige signalisatie

Labo Fysica

- (Verplaatsbare) werktafels voor leerlingen
- Eén werktafel voorzien van water en elektriciteit met noodstop in functie van demonstratieproeven
- Digitale projector
- Computers of laptops met internetverbinding en met toegang tot simulaties en applets
- Minstens één afwas- en uitgietsbak voorzien van koud en warm water
- Elektriciteitsvoorzieningen voor leerlingen in functie van leerlingenproeven en met een regelbare spanning (wisselstroom en gelijkstroom)
- Elektrische kookplaat of gasaansluiting, bunsenbrander(s) en draadnet(ten)

Labo Biologie

- Werktafels voor leerlingen voorzien van water en elektriciteit
- Eén werktafel voorzien van water en elektriciteit met noodstop in functie van demonstratieproeven
- Digitale projector
- Computers of laptops met internetverbinding en met toegang tot simulaties en applets
- Minstens één afwas- en uitgietsbak voorzien van koud en warm water
- Opstellingsmogelijkheid voor langdurige experimenten
- Elektrische kookplaat of gasaansluiting, bunsenbrander(s) en draadnet(ten)

Wetenschappen: vakdidactische materialen en uitrusting

Natuurwetenschappen

- Materiaal en chemicaliën voor het uitvoeren van de geselecteerde (leerling)experimenten

Chemie

- Materiaal en chemicaliën voor het uitvoeren van de geselecteerde (leerling)experimenten
- Glaswerk zoals erlenmeyers, bekers, maatscilinders, proefbuizen, pipetten, horlogeglazen...
- Pipetteerpompen
- Meet- en weegapparatuur zoals thermometers, pH meter, balans(en)...

Fysica

- Materiaal voor het uitvoeren van de geselecteerde (leerling)experimenten
- Meet- en weegapparatuur
- Digitale sensoren voor real-time-metingen
-

Biologie

- Materiaal voor het uitvoeren van de geselecteerde (leerling)experimenten.
- 2D en 3D modellen

<https://www.kvcv.be/chemieplatform/ci/COS2024.pdf>

SC7: Burgerschapscompetenties met inbegrip van competenties inzake samenleven

Voor het realiseren van deze leerplandoelen zijn enkel de generieke minimale materiële vereisten van toepassing.

SC8: Competenties met betrekking tot historisch bewustzijn

- Een historische atlas (analoog of digitaal)
- Een tijdlijn (analoog of digitaal) die de periodes van het westers referentiekader weergeeft

SC9: Competenties met betrekking tot ruimtelijk bewustzijn

- ∄ Een lokaal met wandkaarten (posters) (België, Europa, de wereld, ...)
- ∄ Andere analoge en/of digitale kaarttypes (bijv. topografische kaarten van de eigen omgeving)
- ∄ Voldoende schoolatlassen en enkele kompassen
- ∄ Voldoende laptops/tablets met courante geografische software (bijv. Google Earth, Geopunt, Google Maps, Topomapviewer, ...)
- ∄ Een globe

Het terrein is het labo van de aardrijkskunde en daarom dient de leraar de mogelijkheid te hebben om minimaal 1 extra-murosactiviteit/graad te organiseren in functie van de leerplanrealisatie.

SC13: Leercompetenties met inbegrip van onderzoekscompetenties, innovatiedenken, creativiteit, probleemoplossend en kritisch denken, systeemdenken, informatieverwerking en samenwerken

Voor het realiseren van deze leerplandoelen, zijn enkel de generieke minimale materiële vereisten van toepassing.

SC15: Ontwikkeling van initiatief, ambitie, ondernemingszin en loopbaancompetenties

Voor het realiseren van deze leerplandoelen, zijn enkel de generieke minimale materiële vereisten van toepassing.

SC16: Cultureel bewustzijn en culturele expressie¹

- Een lokaal met voldoende ruimte om de gekozen disciplines (zoals beeld, audiovisuele media, dans, muziek, drama) uit te voeren en is akoestisch geschikt.

¹ De school is niet verplicht alle domeinen aan te bieden. Afhankelijk van het keuzeaanbod van de school dient deze aan de minimale materiële vereisten voor dit specifiek domein/deze specifieke domeinen te voldoen.

- Voor projecten/lesonderwerpen uit het domein beeld of projecten/lesonderwerpen met een deelcomponent beeld ter beschikking te zijn:
 - Het voor het project of lesonderwerp nodige discipline-eigen analoog of digitaal materiaal voor 2D/3D beeldend werken (zoals dragers: papier, canvas, tekentablet, ...)
 - Overzetters: potloden, penselen, stiften, ...
 - Materie: verf, klei, ...
 - Hulpmiddelen: schaar, lijm, liniaal ...
 - Technologische hulpmiddelen (zoals hard- en software (en nodige randapparatuur) voor het ontwerpen en ontwikkelen, bewerken, monteren en presenteren van beeld)
 - Grote werktafels (vrijstaand) en/of individuele tekentafels
- Voor projecten/lesonderwerpen uit het domein audiovisuele media of projecten/lesonderwerpen met een deelcomponent audiovisuele media ter beschikking te zijn:
 - Het voor het project of lesonderwerp nodige discipline-eigen materiaal (zoals technologische hulpmiddelen: hard- en software, applicaties (en nodige randapparatuur))
 - Mobiele apparaten voor het ontwikkelen, bewerken, monteren en presenteren van beeld en klank
- Voor projecten/lesonderwerpen uit het domein dans of projecten/lesonderwerpen met een deelcomponent dans dienen ter beschikking te zijn:
 - Het voor het project of lesonderwerp nodige discipline-eigen materiaal (zoals gepaste/geschikte muziek, decorstukken, rekwisieten, kostuums,...)
 - Klankinstallatie of instrument
 - Aangepaste vloer (niet rechtstreeks op beton)
 - Kleedruimtes met douche
- Voor projecten/lesonderwerpen uit het domein muziek of projecten/lesonderwerpen met een deelcomponent muziek dienen in functie van de behandelde leerplandoelstellingen ter beschikking te zijn:
 - Het voor het project of lesonderwerp nodige discipline-eigen materiaal (zoals aangepast instrumentarium of klankbronnen voor de leerlingen, partituren in de meest ruime betekenis van het woord, ...)
 - Klankinstallatie
 - Minstens één begeleidingsinstrument van goede kwaliteit (zoals piano, keyboard, gitaar, ...)

- Voor projecten/lesonderwerpen uit het domein woordkunst-drama of projecten/lesonderwerpen met een deelcomponent woordkunst-drama dienen ter beschikking te zijn:
 - Het voor het project of lesonderwerp nodige discipline-eigen materiaal (zoals decorstukken, rekwisieten, kostuums, grime, belichting, ...)
 - Teksten en inspiratieobjecten
 - Klankinstallatie

Een voor woordkunst en drama bruikbare vloer met bekleding (al dan niet kan de bekleding bestaan uit verplaatsbare matten).

Minimale materiële vereisten specifiek gedeelte (op basis van (onderdelen van) wetenschapsdomeinen)

Wetenschapsdomein 01: Algemene doorstroomcompetenties	
Geen ingedaalde cesuurdoelen	
Wetenschapsdomein 02: Moderne talen	
WD 02.04: Taalwetenschappen: pragmatiek WD 02.12: Nederlands: pakket uit de communicatieve vaardigheden	- Referentiewerken in het Nederlands die in de klas kunnen worden gebruikt zoals(digitale) vertalende woordenboeken, (digitale) verklarende woordenboeken en (school)grammatica's. - Een aanbod aan Nederlandse boeken en een verscheidenheid aan Nederlandse tekstsoorten zoals al dan niet digitale boeken, tijdschriften, stripverhalen, teksten, games, lyrics.
WD 02.17: Frans en Engels: pakket uit communicatieve vaardigheden WD 02.19: Frans en Engels: pakket uit taalsystematiek	- Referentiewerken in het Engels en het Frans die in de klas kunnen worden gebruikt zoals(digitale) vertalende woordenboeken, (digitale) verklarende woordenboeken en (school)grammatica's. - Een aanbod aan Engelse en Franse boeken en een verscheidenheid aan Engelse en Franse tekstsoorten zoals al dan niet digitale boeken, tijdschriften, stripverhalen, teksten, games, lyrics.
WD 02.25: Duits: pakket uit communicatieve vaardigheden WD 02.27: Duits: pakket uit taalsystematiek	- Referentiewerken in het Duits die in de klas kunnen worden gebruikt zoals(digitale) vertalende woordenboeken, eenvoudige (digitale) verklarende woordenboeken en (school)grammatica's. - Een aanbod aan Duitse boeken en een verscheidenheid aan Duitse tekstsoorten zoals al dan niet digitale boeken, tijdschriften, stripverhalen, teksten, games, lyrics.

Wetenschapsdomein 03: Klassieke talen

Geen ingedaalde cesuurdoelen

Wetenschapsdomein 04: Kunst en cultuur

WD 04.01: Artistieke expressie

WD 04.02: Kunstbeschouwing

WD 04.03: Pakket uit kunstbeschouwing

Wetenschapsdomein 05: Filosofie

Geen ingedaalde cesuurdoelen

Wetenschapsdomein 06: Wiskunde

WD 06.09: Goniometrie en vectoren

WD 06.10: Uitgebreide analyse en algebra

- Voldoende laptops met wiskundesoftware, in het bijzonder meetkundesoftware

Wetenschapsdomein 07: Informaticawetenschappen

Geen ingedaalde cesuurdoelen

Wetenschapsdomein 08: Biologie

WD 08.04: Toegepaste fysiologie en anatomie van de mens

WD 08.06: Fysiologie en anatomie van dieren

WD 08.07: Fysiologie en anatomie van planten

WD 08.08: Plant- en dierkunde

- Microscopen en preparaten

Wetenschapsdomein 09: Chemie

WD 09.03: Algemene chemie WD 09.04: Biotechnologische en chemische technieken WD 09.06: Toegepaste chemie	• Maatkolven • Materialen om micro-organismen te kweken zoals petriplaten, voedingsbodems, autoclaaf, broedstoof of incubator...
--	--

Wetenschapsdomein 10: Aardwetenschappen

Geen ingedaalde cesuurdoelen

Wetenschapsdomein 11: Fysica	
WD 11.18: Toegepaste fysica: basis toegepaste fysica	• Didactisch materiaal in functie van demonstratieproeven en leerlingenproeven • Specifieke voorzieningen op vlak van labo-uitrusting i.f.v. het realiseren van STEM-doelen. Bijvoorbeeld voor de onderdelen: ○ Mechanica: krachten, bewegingen ○ Elektrodynamica: wet van Ohm • ICT-mogelijkheden in functie van simulatiepakketten en sensoren
WD 11.19: Toegepaste fysica: toegepaste elektriciteit en elektronica	• Specifieke voorzieningen op vlak van labo-uitrusting m.b.t. de context elektriciteit • Componenten voor een gelijkstroomkring • Logische stuurmodules met voldoende actuatoren en sensoren
WD 11.20: Toegepaste fysica: toegepaste mechanica	• Specifieke voorzieningen op vlak van labo-uitrusting m.b.t. de context mechanica: ERB, EVRB, statisch evenwicht en wrijving.
WD 11.21: Toegepaste fysica: pakket uit toegepaste mechanica	• Specifieke voorzieningen op vlak van labo-uitrusting m.b.t. de context mechanica
WD 11.22: Toegepaste fysica: Toegepaste constructieleer	• Didactische uitrusting met betrekking tot toegepaste constructieleer met extra aandacht voor ICT-mogelijkheden in functie van simulatiepakketten
WD 11.23: Toegepaste fysica: Toegepaste bouwkunde	• Didactische uitrusting met betrekking tot toegepaste bouwkunde met extra aandacht voor ICT-mogelijkheden in functie van simulatiepakketten

Wetenschapsdomein 12: STEM	
WD 12.01: STEM-engineering	• Lokaal met didactische uitrusting om op geïntegreerde wijze aan de STEM-vaardigheden te kunnen werken op vlak van onderzoeken en realiseren van ontwerpen

Wetenschapsdomein 13: Bewegingswetenschappen

WD 13.02: Toegepaste bewegingswetenschappen	De minimale materiële vereisten bouwen verder op deze van SC 1: Competenties op het vlak van lichamelijk, geestelijk en emotioneel bewustzijn/gezondheid en worden verder aangevuld met ondersteunende materialen benodigd voor de realisatie van de BK-doelen. De keuze voor materialen hangt volledig af van de bewegingsactiviteiten die de scholen selecteren.
WD 13.03: Topsport	De minimale materiële vereisten voor dit specifieke gedeelte wordt volledig gekoppeld aan de ontwikkelingsplannen van de desbetreffende topsportfederaties. Het beschikken over de noodzakelijke topsportinfrastructuur wordt dan ook in overeenstemming met de desbetreffende topsportfederatie vormgegeven.

Wetenschapsdomein 14: Gedragwetenschappen

Geen extra minimale materiële vereisten

Wetenschapsdomein 15: Sociale wetenschappen

Geen extra minimale materiële vereisten

Wetenschapsdomein 16: Economie

Geen extra minimale materiële vereisten

Minimale materiële vereisten specifiek gedeelte (op basis van BK-doelen)

Architecturale en beeldende vorming

Bakkerijtechnieken

- Een degelijk uitgeruste infrastructuur met bijhorende productie- en opslagruimtes die voldoen aan normen van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV)
- Schrijfbord type whiteboard
- Reiniging en ontsmettingsmiddelen
- Reinigingsmateriaal zoals veeg- en schuurborstel, vloerwisser, emmer (uitsluitend voor het reinigen), vuilblik en handvleugel
- Verschillend bewaar- en verpakkingsmateriaal
- Voldoende klein bakkersmateriaal (zoals professionele messen voor de bakkerij, paletmessen, kloppers, schuimspanen, spatels, pannenlikkers, deegrollen, spuitzakken, verschillende soorten spuitmondjes, deegkrabbers, bestek, blikopener, schaar, puntzeef, fijne zeef, vergiet, snijplanken, mengkommen, mixer, voedingsweegschaal, maatbeker, voedingsthermometer (voor deeg en kerntemperatuur) suikerthermometer, taartvormen, broodvormen, roosters, bakplaten, verdeellatten, vormen en ringen voor (banket)bakkerij, slipmatten, strijkborsteltjes, kookpotten en pannen, ...)
- Voldoende groot bakkersmateriaal (zoals (inox) werktafels, klopper/menger, kneder, platenrekken, marmer werkvlak, uitroltafel, verdeler/opboller, (rem)rijkskast, patisserie- en broodoven, microgolfoven, weegschaal voor grote hoeveelheden, fornuis of kookplaat, koeling, diepvries, vacuümmachine, ...)

Bedrijf en organisatie

Geen specifieke vereisten

Beeldende en audiovisuele kunsten

Binnenvaarttechnieken

Voor de theoretische lessen is een traditioneel ingericht klaslokaal een minimale vereiste. Er moet gestreefd worden naar het gebruik van kwaliteitsvol cursusmateriaal dat aansluit bij de leerdoelen.

Gezien de specificiteit van het maritiem onderwijs moeten deze cursussen veelal zelf opgesteld worden, bijgevolg moet de school zorgen voor de beschikbaarheid van de nodige, actuele maritieme naslagwerken voor de leerkrachten. De beschikbaarheid van simulatieapparatuur is noodzakelijk voor een maritieme opleiding. Dit kan zowel onder de vorm van een opleidingsschip, een maritiem opleidingscentrum als door middel van gespecialiseerde software. Voor vele relevante onderwerpen is goede software en lesmateriaal voorhanden, veelal gratis af te halen van internet, zodat een performante internetverbinding op school zeer sterk aan te raden is.

Voor de specifieke vakken is het zeer belangrijk over het nodige demonstratiemateriaal te beschikken. Deze demonstraties kunnen gebeuren op school zelf, op een opleidingsschip of aan de hand van didactische uitstappen en leren op de werkplek.

Naast deze algemene minimale materiële eisen, zijn er ook een aantal specifieke:

- Nautische publicaties zoals Solas, Marpol,...
- Onder vorm van een simulatieklas, opleidingscentrum of opleidingsvaartuig of met afzonderlijke toestellen, de toestellen die courant gebruikt worden aan boord zoals: VHF-zender/ontvanger; Navtex; EPIRB; SART; radar; manuals; magnetisch kompas; gyrokompas;...
- Scheepsplannen; stabiliteitscurves en hydrostatische tabellen.
- Zeekaarten; steekpasser; pleischaal; nautische publicaties zoals 'Admiralty Tide Tables'.
- Reddingsvlot; toonmodellen van pyrotechnische middelen; demonstratiemateriaal zoals ankers, brandblusapparaten, stuurinrichting en schroeven.
- Demonstratiemateriaal in verband met scheepsmotoren; meetgereedschap zoals schuifmaat, meetlat, verschillende soorten winkelhaken en aftekengereedschap.
- Multimeters, voltmeters, ampèremeters, Ohm-meters,
- schakeldraden in verschillende dikten en kleuren, automatische zekeringen; elektromagneet, batterijen, schakelaars, generatoren en transformatoren.
- Las- en brandapparatuur; boorgereedschap; slijpmolen met bijhorende schijven; voorbeelden van pakkingen; gereedschap voor het bewerken en spannen van buizen; pneumatisch gereedschap; zaagmachines: handgereedschappen: doorsneden van motoronderdelen; sleutelmotor; draaiende scheepsmotoren; motoronderdelen: zuigers, cilinderdeksels, kleppen, klepgeleiders, zuigerveren, tandwielen, pompen, krukas, nokkenas, turbo

Biotechnieken

Infrastructuur:

- Een instructie- en leszone met (verplaatsbare) tafels en didactisch materiaal ter ondersteuning van de doelstellingen
- Computers of laptops met internetverbinding en met toegang tot de nodige software
- Een werkzone bereikbaar voor de leerlingen zoals labo, een productie omgeving...

Materialen en gereedschappen

- Laboratoriummaterieel inclusief kalibratiemateriaal in functie van de geselecteerde werkzaamheden
- Meet- en weegapparatuur zoals balansen, pH-meter, geleidbaarheidsmeter, multimeter, thermometer, volumetrisch glaswerk, pipetten...
- Digitale sensoren voor real-time-metingen
- Actuatoren, regelaars/stuureenheden met bijhorende software
- Verbruiksmaterialen zoals chemicaliën, grondstoffen, reinigingsmiddelen, ontsmettingsmiddelen...
- PBM's en CBM's zoals handschoenen, labojassen, veiligheidsschoenen of -laarzen, veiligheidsbril, gehoorbescherming...
- EHBO materiaal
- Materiaal om afval te sorteren (Papier, glas, GFT, rest)

Bouwtechnieken

Atelier/werkplaats

- Voorzien van de nodige persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Voldoende ruim om de leerlingen in comfortabele en veilige omstandigheden te laten werken aan vaardigheden
- Met voldoende werkplekken zodat de leerlingen individueel kunnen werken
- Voldoende ruimte voor het stapelen en veilig opbergen van materialen en gereedschappen
- Voorzien van de nodige nutsvoorzieningen
- Met in de nabijheid wasgelegenheid en gescheiden omkleedruimte (M/V/X)

Instructielokaal

- Bij voorkeur in de nabijheid van de werkplaats
- De mogelijkheid om vanaf elke computer teksten, schema's, tekeningen, ... af te drukken
- Voorzien van ICT-mogelijkheden in functie van eenvoudige CAD software

Materialen, gereedschappen en machines

- Betonmolen
- Controle- en meetgereedschappen (waterpas, lintmeter, pasdarm, automatisch waterpastaestel, vouwmeter, (schiet)lood, winkelhaak, ...)
- Handgereedschap en elektrische handmachines
- Onderhoudsmateriaal
- Schragen en steigerplanken
- Verbruiksmaterialen nodig voor de realisatie van de leerplandoelen

Creatie en mode

Deze studierichting vereist (polyvalente) didactische leslokalen voor het creëren, ontwerpen en tekenen van patronen en computers met specifieke software.

Met volgende concretisering:

- Een multifunctionele ruimte met een zone om handen te wassen, toegang tot warm en koud stromend water
- (Polyvalente) didactische leslokalen voor het creëren, ontwerpen en tekenen van patronen
- Voldoende computers met grafische software en specifieke software voor tekstverwerking en patroontekenen
- Printer
- Modegebonden kunst-, kleding- en interieurboeken of tijdschriften
- Snijtafel
- Patroonpapier, lange latten, tekendriehoek, passer
- Tekenmateriaal en creatief materiaal
- Diverse stoffen, textielstalen, voldoende baalkatoen, naaigaren en naaigerei
- Voldoende naaimachines, een overlockmachine, een strijkinstallatie
- Voldoende paspoppen, een passpiegel, kledinghangers

Elektromechanische technieken

Algemeen

- Wettelijke voorzieningen en veiligheidsuitrusting;
- PBM's;
- CBM's;
- Tabellenboek voor metaaltechniek in functie van de minimumdoelen;
- AREI voor elektrotechniek in functie van de minimumdoelen;
- Een klasruimte waarbij geïntegreerd lesgeven mogelijk is (instructielokaal en werkplaats) inclusief de mogelijkheid om schema's en tekeningen in digitaal formaat te kunnen raadplegen, aan te passen en indien nodig af te drukken. Digitale apparatuur moet verbonden kunnen zijn met internet.
- CAD tekenprogramma voor elektriciteit;
- 3D CAD tekenprogramma voor mechanica;
- Printer;
- Beamer + projectiescherm of smartbord;
- Labotafels met veiligheidssnoeren met verschillende lengten en kleuren;
- Simulatiesoftware in functie van onderhoud
- Voorzien van de nodige gereedschappen, machines en (meet-)toestellen om de deelopdrachten en projecten volgens goed vakmanschap te kunnen uitvoeren.
- De nodige infrastructuur om ergonomisch en hygiënisch te kunnen handelen.
- Een was- en kledplaats;
- Aangepaste werkbanken;
- Werkbanken + bankschroeven;

Elektrische uitrusting

- Verschillende (materiaalvorm en diameter) soorten draden inclusief netwerkbekabeling (data- en communicatiekabels);
- Onderdelen van een aardingsstelsel;
- Onderdelen van een basis zekeringkast;
- Onderdelen van een basis lichtschakeling;
- Relais;
- Gelijkstroommotoren;
- Elektronische componenten om de minimumdoelen te kunnen realiseren (led's en diodes)
- Actuators;
- Eenfasige transformatoren;
- Basisset elektrisch installatiemateriaal en elektrische schakelaars;
- Basisset magnetisme;
- Programmeerbare logische stuurmodules;
- Basisset bedieningselementen (schakelaar, sensoren en actoren);

Mechanica

- Onderdelen voor overbrengingen o.a. tandwielen en aandrijfwielen
- Metaalbewerkingsmachines met bijbehorende snijgereedschappen, span en ondersteuningsmiddelen om de minimumdoelen te bereiken in kader van onderhoud.
- Schroevendraaiers;
- Set sleutels (steek-, ring-, inbus-, potsleutels);
- Set verstelbare wringijzers voor tappen en handruimers;
- Set vijlen;
- Set binnentrekkers voor kogellagers;
- Set borgveertangen voor binnenringen;

- Set borgveertangen voor buitenringen

Borging-, verbinding en verspaningstechnieken

- Lagers;
- Schroeven;
- Bout-moeren;
- Dichtingsringen;
- Wartels

Montage en demontage

- Klein gereedschap voor montage en demontage technieken;
- Hamers: diverse bank en montagehamer;
- Set tangen: montagetangen, klemtang, universeeltangen, splitpentang, waterpomptang;
- Handboormachine: snoerloze schroef- boormachine;
- Sleutels: Set plattesteek-, universele pot-, inbussleutels, momentensleutel;
- Schroevendraaiers: Set schroevendraaiers (recht, kruis, slag...);
- Haakse slijpmachine;
- Metalen handbeugelzaag;
- Knabbelschaar;
- Schroefdraad: set tappen, set snijkussenhouders, Set verstelbare wringijzers voor tappen en
- Handruimers;
- Soldeerbout;
- Set vijlen en –borstel;
- Set riemschijftrekkers, binnentrekkers voor kogellagers;
- Set borgveertangen voor binnenringen;
- Set borgveertangen voor buitenringen;
- Montagetafel en montagegereedschappen;
- Set penuitdrijvers;
- Platte stalen beitel voor mecaniciens.
- Smeermiddelen

(Elektro-)pneumatica

- Compressorgroep met luchtconditioneringsgroep;
- Pneumatische schakel- en simulatiesoftware;
- Cilinders;
- Ventielen;
- Leidingen;
- Koppelingen

Meetgereedschappen

- Multimeter;
- Ampèremeter;
- Isolatiemeter;
- Drukmeter;
- Meetkaliber;
- Aardingsmeter;
- Micrometer;
- Schuifmaat;
- Hoekmeter;
- Meetklok;
- Waterpas;
- Meetlat;
- Winkelhaken;

- Eindmaten

Aftekengereedschap

- Vlakplaat;
- Aftekentafel;
- Krasnaald;
- Krasblok

Precisie-metaalbewerking ondersteunende componenten

- V-blokken

Elektrotechnieken

Atelier/werkplaats

- Voorzien van de nodige collectieve beschermingsmiddelen
- Voorzien van de nodige persoonlijke beschermingsmiddelen
- Voldoende ruim om de leerlingen in comfortabele en veilige omstandigheden te laten werken aan vaardigheden
- Met voldoende werkplekken zodat de leerlingen individueel kunnen werken
- Voldoende ruimte voor het stappelen en veilig opbergen van materialen en gereedschappen
- Voorzien van de nodige nutsvoorzieningen
- Met in de nabijheid wasgelegenheid en gescheiden omkleedruimte (M/V/X)

Instructielokaal

- Bij voorkeur in de nabijheid van de werkplaats
- De mogelijkheid om vanaf elke computer teksten, schema's, tekeningen, ... af te drukken

Materialen

- De nodige gereedschappen en machines met bijhorende persoonlijke en collectieve
 - beschermingsmiddelen
- Onderhoudsproducten en -materialen
- Meetinstrumenten: multimeter, ampèretang en andere meetinstrumenten
- Componenten, onderdelen en gereedschappen om onderstaande doelen te realiseren:
 - Een elektrische installatie: project met basislichtschakeling(en), instellen en aansluiten van een programmeerbare module, een project met relaischakeling(en), elektrische circuits
 - Een (elektro)pneumatische installatie
 - Een elektronische schakeling
- Datacommunicatie en netwerkverbindingen

Materialen en gereedschappen om

- Leidingstracés uit te zetten
- Leidingen, buizen, kanalisaties en installatiecomponenten te monteren en aan te sluiten
- Borg-, verbidings-, montage- en demontagetechnieken toe te passen

Fotografie

Grafische technieken

Horeca

Algemeen

- Een degelijk uitgeruste professionele keuken met bijhorende productie- en opslagruimtes die voldoen aan normen van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV)
- Schrijfbord type whiteboard
- Reiniging en ontsmettingsmiddelen
- Reinigingsmateriaal zoals veeg- en schuurborstel, vloerwisser, emmer (uitsluitend voor het reinigen), vuilblik en handvleugel
- Verschillend bewaar- en verpakkingsmateriaal

Keuken

- Voldoende klein keukenmateriaal (zoals professionele keukenmessen, kloppers, schuimspanen, spatels, pannenlikkers, blikopener, rasp, mandoline, schaar, puntzeef, fijne zeef, vergiet, soepen sauslepel, snijplank, roerzeef, maatbeker, ...)
- Voldoende kookmateriaal (zoals verschillende soorten kookpotten, pannen, ...)
- Voldoende kleine keukentoestellen (zoals een mixer, keukenrobot, voedingsweegschaal, kerntemperatuurmeter, ...)
- Voldoende groot keukenmateriaal (zoals combi-steamer met gesloten en geperforeerde gastronomplaten, friteuse, fornuis, warmtekast, inox werk- en spoeltafels, professionele vaatwasmachine, vacuümmachine, koeling, diepvries, ...)

Restaurant

- Voldoende klein restaurant- en barmateriaal (zoals borden, tassen, glazen, karaffen, glazen, kommen, bestek, snijplanken, voorsnijmes, office-mes, broodmes, serveerschalen, dienbladen, flessenopener, koffiekkan, theekan, sauteuse, flambeerpan, klopper, sauslepel, soeplepel, ...)
- Voldoende restaurant- en bartoestellen (zoals koffiezet, waterkoker, citruspers, warmplaatjes, komfoor, ...)
- Voldoende groot restaurantmateriaal (zoals tafels, stoelen, bijzettafel of -kar, warmtekast, bar of toog, koeling, ...)
- Voldoende tafellinnen (zoals moltons, tafellakens, napperons, servetten, ...)

Houttechnieken

Atelier/werkplaats

- Bestaande uit enerzijds een montagehal en anderzijds een ruimte voor machinale houtbewerking
- Voorzien van de nodige collectieve beschermingsmiddelen zoals stofafzuiginstallatie, akoestische scheiding tussen machinezaal en overige ruimtes
- Voorzien van de nodige persoonlijke beschermingsmiddelen
- Voldoende ruim om de leerlingen in comfortabele en veilige omstandigheden te laten werken aan vaardigheden
- Met voldoende werkplekken voorzien van werkbanken zodat de leerlingen individueel kunnen werken
- Voldoende ruimte voor het stappelen en veilig opbergen van materialen en gereedschappen
- Voorzien van de nodige nutsvoorzieningen
- Met in de nabijheid wasgelegenheid en gescheiden omkleedruimte (M/V/X)

Instructielokaal

- Bij voorkeur in de nabijheid van de werkplaats
- De mogelijkheid om vanaf elke computer teksten, schema's, tekeningen, ... af te drukken
- Voorzien van ICT-mogelijkheden in functie van CAD-CAM software

Materialen, gereedschappen en machines

- Afwerkingsproducten en benodigde gereedschappen voor oppervlaktebehandelingen
- ((C)NC-gestuurde) houtbewerkingsmachines (voor zagen, schaven, boren, schuren en profileren)
- Controle- en meetgereedschappen
- Elektrische en/of pneumatische handmachines
- Handgereedschap voor afschrijven, beitelen, boren, nagelen, schaven, schroeven, schuren, vijlen, zagen en andere basishandelingen
- Onderhoudsmateriaal en gereedschap voor het uitvoeren van machineonderhoud
- (Mobiele) persluchtinstallatie
- Verbruiksmaterialen nodig voor de realisatie van de leerplandoelen
- Verspanende gereedschappen en toebehoren

Maatschappij en welzijn

Deze studierichting vereist (polyvalente) didactische leslokalen voor (in)directe zorg en een didactische keuken.

Met volgende concretisering:

- Een multifunctionele ruimte met een zone om handen te wassen, toegang tot warm en koud stromend water
- (Polyvalente) didactische leslokalen voor (in)directe zorg
- Een geïnstalleerde didactische keuken (met kookplaten, spoelbakken, microgolf, oven, koelkast, diepvriezer, mixers, dampkappen, ...), voldoende keukengerei en een ruimte om te eten
- Materiaal voor afvalsortering
- Wasproducten, wasmachine, droogkast, droogrek, strijkplanken en strijkijzers
- Schoonmaak-, reinigings- en ontsmettingsproducten en schoonmaakmateriaal (voor keuken en leef- en (speel)omgeving)
- Verzorgings- en EHBO-materiaal
- (Knutsel)materiaal voor activiteiten in het kader van een gevarieerde vrije tijd

Maritieme technieken dek

Voor de theoretische lessen is een traditioneel ingericht klaslokaal een minimale vereiste. Er moet gestreefd worden naar het gebruik van kwaliteitsvol cursusmateriaal dat aansluit bij de leerdoelen. Gezien de specificiteit van het maritiem onderwijs moeten deze cursussen veelal zelf opgesteld worden, bijgevolg moet de school zorgen voor de beschikbaarheid van de nodige, actuele maritieme naslagwerken voor de leerkrachten. De beschikbaarheid van simulatieapparatuur is noodzakelijk voor een maritieme opleiding. Dit kan zowel onder de vorm van een opleidingsschip, een maritiem opleidingscentrum als door middel van gespecialiseerde software. Voor vele relevante onderwerpen is goede software en lesmateriaal voorhanden, veelal gratis af te halen van internet, zodat een performante internetverbinding op school zeer sterk aan te raden is.

Voor de specifieke vakken is het zeer belangrijk over het nodige demonstratiemateriaal te beschikken. Deze demonstraties kunnen gebeuren op school zelf, op een opleidingsschip of aan de hand van didactische uitstappen en leren op de werkplek.

Naast deze algemene minimale materiële eisen, zijn er ook een aantal specifieke:

- Nautische publicaties zoals Solas, Marpol,...
- Onder vorm van een simulatieklas, opleidingscentrum of opleidingsvaartuig of met afzonderlijke toestellen, de toestellen die courant gebruikt worden aan boord zoals: VHF-zender/ontvanger; Navtex; EPIRB; SART; radar; manuals; magnetisch kompas; gyrokompas;...
- Scheepsplannen; stabiliteitscurves en hydrostatische tabellen.
- Zeekaarten; steekpasser; pleischaal; nautische publicaties zoals 'Admiralty Tide Tables'.
- Reddingsvlot; toonmodellen van pyrotechnische middelen; demonstratiemateriaal zoals ankers, brandblusapparaten, stuurinrichting en schroeven.
- Demonstratiemateriaal in verband met scheepsmotoren; meetgereedschap zoals schuifmaat, meetlat, verschillende soorten winkelhaken en aftekengereedschap.
- Multimeters, voltmeters, ampèremeters, Ohm-meters,
- schakeldraden in verschillende dikten en kleuren, automatische zekeringen; elektromagneet, batterijen, schakelaars, generatoren en transformatoren.
- Las- en brandapparatuur; boorgereedschap; slijpmolen met bijhorende schijven; voorbeelden van pakkingen; gereedschap voor het bewerken en spannen van buizen; pneumatisch gereedschap; zaagmachines: handgereedschappen: doorsneden van motoronderdelen; sleutelmotor; draaiende scheepsmotoren; motoronderdelen: zuigers, cilinderdeksels, kleppen, klepgeleiders, zuigerveren, tandwielen, pompen, krukas, nokkenas, turbo

Maritieme technieken motoren

Voor de theoretische lessen is een traditioneel ingericht klaslokaal een minimale vereiste. Er moet gestreefd worden naar het gebruik van kwaliteitsvol cursusmateriaal dat aansluit bij de leerdoelen. Gezien de specificiteit van het maritiem onderwijs moeten deze cursussen veelal zelf opgesteld worden, bijgevolg moet de school zorgen voor de beschikbaarheid van de nodige, actuele maritieme naslagwerken voor de leerkrachten. De beschikbaarheid van simulatieapparatuur is noodzakelijk voor een maritieme opleiding. Dit kan zowel onder de vorm van een opleidingsschip, een maritiem opleidingscentrum als door middel van gespecialiseerde software. Voor vele relevante onderwerpen is goede software en lesmateriaal voorhanden, veelal gratis af te halen van internet, zodat een performante internetverbinding op school zeer sterk aan te raden is.

Voor de specifieke vakken is het zeer belangrijk over het nodige demonstratiemateriaal te beschikken. Deze demonstraties kunnen gebeuren op school zelf, op een opleidingsschip of aan de hand van didactische uitstappen en leren op de werkplek.

Naast deze algemene minimale materiële eisen, zijn er ook een aantal specifieke:

- Nautische publicaties zoals Solas, Marpol,...
- Onder vorm van een simulatieklas, opleidingscentrum of opleidingsvaartuig of met afzonderlijke toestellen, de toestellen die courant gebruikt worden aan boord zoals: VHF-zender/ontvanger; Navtex; EPIRB; SART; radar; manuals; magnetisch kompas; gyrokompas;...
- Scheepsplannen; stabiliteitscurves en hydrostatische tabellen.
- Zeekaarten; steekpasser; pleischaal; nautische publicaties zoals 'Admiralty Tide Tables'.
- Reddingsvlot; toonmodellen van pyrotechnische middelen; demonstratiemateriaal zoals ankers, brandblusapparaten, stuurinrichting en schroeven.
- Demonstratiemateriaal in verband met scheepsmotoren; meetgereedschap zoals schuifmaat, meetlat, verschillende soorten winkelhaken en aftekengereedschap.
- Multimeters, voltmeters, ampèremeters, Ohm-meters,
- schakeldraden in verschillende dikten en kleuren, automatische zekeringen; elektromagneet, batterijen, schakelaars, generatoren en transformatoren.
- Las- en brandapparatuur; boorgereedschap; slijpmolen met bijhorende schijven; voorbeelden van pakkingen; gereedschap voor het bewerken en spannen van buizen; pneumatisch gereedschap; zaagmachines: handgereedschappen: doorsneden van motoronderdelen; sleutelmotor; draaiende scheepsmotoren; motoronderdelen: zuigers, cilinderdeksels, kleppen, klepgeleiders, zuigerveren, tandwielen, pompen, krukas, nokkenas, turbo

Mechanische technieken

Atelier/werkplaats/instructielokaal

- Voorzien van de nodige collectieve beschermingsmiddelen zoals afzuiginstallatie
- Voorzien van de nodige persoonlijke beschermingsmiddelen
- Voldoende ruim om de leerlingen in comfortabele en veilige omstandigheden te laten werken aan vaardigheden
- Met voldoende werkplekken zodat de leerlingen individueel kunnen werken
- Voldoende ruimte voor het stappelen en veilig opbergen van materialen en gereedschappen
- Voorzien van de nodige nutsvoorzieningen
- Met in de nabijheid wasgelegenheid en gescheiden omkleedruimte (M/V/X)
- De mogelijkheid om vanaf elke computer teksten, schema's en tekeningen digitaal te raadplegen, te bewerken en af te drukken

De nodige gereedschappen en machines met bijhorende persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen

- Onderhoudsproducten en –materialen
- Opspan- en kleminrichtingen
- Snijgereedschappen
- 3D-printer of lasercutter
- Conventionele machines om te frezen en draaien van stukken
- CNC freesmachine of CNC draaimachine
- Meetinstrumenten: schuifmaat, schroefmaat/micrometer, hoogtemaat, dieptemaat, winkelhaak, verstelbare hoekmeter, meetklok
- Materialen en gereedschappen:
 - Voor onderhoudstechnieken
 - Voor borg-, verbindings-, montage- en demontagetechnieken
 - Om plaatmateriaal op maat te brengen
 - Om plaatmateriaal te vervormen
 - Om te boren en slijpen
 - Om nabewerkingen uit te voeren

Plant-, dier- en milieutechnieken

Infrastructuur:

- Een instructie- en leszone met (verplaatsbare) tafels en didactisch materiaal ter ondersteuning van de doelstellingen.
- Computers of laptops met internetverbinding en met toegang tot de nodige software
- Een omkleedzone met mogelijkheid tot het opbergen van kledij
- Een werkzone bereikbaar voor de leerlingen zoals stallen, dierenverblijven, loods, weides, akkers, serre, plantenkwekerij, containerveld...

Dieren, planten, materialen en gereedschappen:

- Machines zoals grasmachine, haagschaar, kantensnijder, hakselaar, bladblazer, scheermachine, melkmachine...
- Gereedschappen zoals schoppen, kruiwagens, harken, spaden, rieten...
- Verbruiksmateriaal zoals voeders, veterinaire producten, bodembedekkingsmaterialen, meststoffen, zaden, gewasbeschermingsmiddelen, bodemverbeteraars, verpakkingsmaterialen, afdekmaterialen...
- Dieren en bijhorende huisvesting afhankelijk van de gekozen werkzaamheden.
- Planten en bijhorende kweekomgeving (serre, openlucht, container...) afhankelijk van de gekozen werkzaamheden.
- EHBO materiaal
- PBM's en CBM's zoals handschoenen, werkkledij, veiligheidsschoenen of -laarzen, gehoorbescherming...
- Materiaal om afval te sorteren (Papier, glas, GFT, rest)

Slagerijtechnieken

- Een degelijk uitgeruste infrastructuur met bijhorende productie- en opslagruimtes die voldoen aan normen van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV)
- Schrijfbord type whiteboard
- Reiniging en ontsmettingsmiddelen
- Reinigingsmateriaal zoals veeg- en schuurborstel, vloerwisser, emmer (uitsluitend voor het reinigen), vuilblik en handvleugel
- Verschillend bewaar- en verpakkingsmateriaal
- Voldoende klein slagerijmateriaal (zoals professionele snij-, hak- en uitbeenmessen, uitpijpmes, handzaag, hakbijl, handtrekker, aanzetstaal, snijplanken, lardeer- en bardeernaald, vleeshaken, schotels, zeven, weegschaal, mixer, kloppers, spatels, mengkommen, maatbeker, kookpotten en pannen, vormen voor hesp, pastei, gelei, pekelmeter/pekelweger, pH-meter, vochtigheidsmeter, kerntemperatuurmeter, ...)
- Voldoende groot slagerijmateriaal (zoals inox werk- en spoel tafels, inox rekken, hakblok, hakmolen of vleesmolen, menger, mengbakken, vulbus, hamburgerafvulapparaat, vleesvermalser, cutter, ovens (kookkast of (combi-)steamer, rookoven of -kamer, ...), klimaat- of rijpkamer (klimaat- of rijpkast), pekelspuit, pekelbakken, fornuis, vleessnijmachine, weegtoestel, vacuümmachine, koeling, diepvries, ...)

Sport

De minimale materiële vereisten bouwen verder op deze van SC 1: Competenties op het vlak van lichamelijk, geestelijk en emotioneel bewustzijn/gezondheid en worden verder aangevuld met ondersteunende materialen benodigd voor de realisatie van de BK-doelen. De keuze voor materialen hangt volledig af van de bewegingsactiviteiten die de scholen selecteren.

Taal en communicatie

- Referentiewerken die in de klas kunnen worden gebruikt zoals (digitale) vertalende woordenboeken, eenvoudige (digitale) verklarende woordenboeken en (school)grammatica's.

Toerisme

Deze studierichting vraagt weinig 'extra' materiële vereisten bovenop deze van de basisvorming.

Wel belangrijk is een vlotte toegang tot ICT en internet, de beschikbaarheid van specifiek kaartmateriaal, de aanwezigheid van toeristische magazines en reisgidsen, ...

Topsport

De minimale materiële vereisten voor dit specifieke gedeelte wordt volledig gekoppeld aan de ontwikkelingsplannen van de desbetreffende topsportfederaties. Het beschikken over de noodzakelijke topsportinfrastructuur wordt dan ook in overeenstemming met de desbetreffende topsportfederatie vorm gegeven.

Voertuigtechnieken

Atelier/werkplaats

- Voorzien van de nodige collectieve beschermingsmiddelen zoals afzuiginstallatie
- Voorzien van de nodige persoonlijke beschermingsmiddelen
- Voldoende ruim om de leerlingen in comfortabele en veilige omstandigheden te laten werken aan vaardigheden
- Met voldoende werkplekken zodat de leerlingen individueel kunnen werken
- Voldoende ruimte voor het stappelen en veilig opbergen van materialen en gereedschappen
- Voorzien van de nodige nutsvoorzieningen
- Met in de nabijheid wasgelegenheid en gescheiden omkleedruimte (M/V/X)

Instructielokaal

- Bij voorkeur in de nabijheid van de werkplaats
- De mogelijkheid om vanaf elke computer teksten, schema's, tekeningen, ... af te drukken

Specifiek materiaal

- De nodige gereedschappen en machines met bijhorende persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Onderhoudsproducten en –materialen
- Meetinstrumenten: multimeter, ampèretang, isolatiemeter, oscilloscoop, diagnosetoestel
- Componenten, onderdelen en gereedschappen om onderstaande doelen te realiseren:
 - Een elektrische installatie: project met basislichtschakeling(en), instellen en aansluiten van een programmeerbare module, een project met relaischakeling(en), elektrische circuits
 - Een (elektro)pneumatische installatie
 - Een elektronische schakeling
- Datacommunicatie en netwerkverbindingen
- bewerkingen aan het voertuig: banden en wielen, onderhoud, koeling en smering
- Materialen en gereedschappen om:
 - Leidingstracés uit te zetten
 - Leidingen, buizen, kanalisaties en installatiecomponenten te monteren en aan te sluiten
 - Borg-, verbindings-, montage- en demontagetechnieken toe te passen

Wellness en lifestyle

Deze studierichting vereist (polyvalente) didactische leslokalen voor schoonheidsverzorging en een didactisch salon.

Met volgende concretisering:

- Een multifunctionele ruimte met een zone om handen te wassen, toegang tot warm en koud stromend water
- (Polyvalente) didactische leslokalen met voldoende verlichting en stopcontacten voor schoonheidsverzorging en een didactisch salon.
- Verstelbare behandelingstafels of -zetels
- Ergonomische werkstoelen op wieltjes en mobiele werktafels of werkkarretjes
- Voldoende handdoeken
- Materiaal voor afvalsortering
- Materialen en producten voor reinigen van huid en nagels
- Materialen en producten voor aanbrengen van make-up
- Apparatuur, materialen en producten voor handverzorging en handmassage
- Apparatuur, materialen en producten voor gelaatsverzorging en gelaatsmassage
- Apparatuur, materialen en producten voor voetverzorging en voetmassage
- Ontsmettingsmiddelen, ontsmettings- en sterilisatietoestellen